

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
 Élévre . . . 3 > — >
 Negyedévre . . . 1 > 50 >
 Egy hónapra . . . — > 50 >
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

(Nádasy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szórdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Közelg a veszedelem.

A fővárosi lapok — elszórva ugyan — de közölnek kolera-eseteket az ország különböző vidékeiről.

A meleg nyár, a kánikula itt van már, s miként a fagyos tél, úgy a forró meleg is magával hozza a járványokat.

Az 1892. évben az volt a szerencse, hogy ősszel lépett föl az ázsiai rém, a kolera. S ha nyáron, most a nagy melegségben talál föllépni az ország szívében a kolera-járvány, úgy az 1893. év nyara — úgy lehet — örökké gyászos emlékeztető lesz nemcsak a fővárosra, de az egész országra nézve.

Egyszer a szószékről hallottuk, hogy a vallásban vigaszt csak reményt-vesztettek, a hajótöröttek, sorsüldözöttek keresnek, s az emberiség csak akkor fordul Isténéhez, ha a halál kopogtat az ajtón.

S ezt a mondást az egész országra lehet alkalmazni, amennyiben kimondhatjuk, hogy a magyar csak akkor készül orvosolni a bajt, ha az már a torkán van.

Az ország alsóbb közegei csak akkor teszik meg a járványok elleni szükséges óvintézkedéseket, ha már illető hatóság területének küszöbén vannak. S a tapasztalat azt igazolja, hogy ilyenkor már késő s a járvány tovaterjed az óvintézkedések dacára is.

Jó lesz tehát előre gondoskodni az óvintézkedésekről.

Itt van a számtalan csatorna és pöczegödör az ő bűzével. Itt vannak az utcák porral és piszokkal telítve. Nincsen elég sétatérünk, lombos ligetünk, hol friss

levegőt szívhathatna az egész napi munkától elbágyadt test.

Ki tagadhatná, hogy ily körülmények mellett kedvező a talaj a kolera-járvány számára?

Az esetleg kiüthető kolera-járvány ellen még most idejében, midőn semmi vesz-től nem kell tartanunk, kell megtenni a szükséges óvintézkedéseket; tegye meg pedig a hatóság lehető legnagyobb energiával, hogy készületlenül ne találjon bennünket az esetleg fölléphető járvány, s hogy polgáraink élete és nyugalma biztosítva legyen.

Most még csak szórványosan fordulnak elő az ország területén a kolera-esetek; de ki tudja, hogy rövid idő alatt nem fog-e teljes erővel dühöngeni ez a rémes járvány szép hazánkban?

Nincs más orvosság ez ellen a járvány ellen, mint a kellő tisztántartás és dezinficziálás.

Mindez sokba nem kerül, ép azért már ma hozzá kell látni a munkához.

Polgártársaink élete foroghat kockán. S akkor, amidőn ezer és ezer emberélet létkérdéséről van szó, nem lehet az idővel játszani s a Pató Pál-féle „ráérünk” politikát alkalmazni.

Nem is kételkedünk abban, hogy az illetékes hatóságok azonnal hozzá fognak látni a munkához.

Az egészségtelen, dohos lakások kiűritendők s azok lakói alkalmas lakásokban helyezendők el. A pöczegödörök és csatornák tisztán tartandók. Az utcákat rendszerint föl kell öntözni s dezinficziálni.

Az sem lesz ártalmas, ha már most gondoskodnak barakk-kórház föllállításáról, mert nem lehet tudni melyik perczben léphet föl a kolera a maga teljességében?

Meg kell tehát okvetetlenül tennünk minden óvintézkedést. Kárba nem fog veszni a munka, mert nem árt nyár idején a hatóság előrelátása s a város teljes mértékben való tisztántartása.

De ne csak a hatóság tegyen meg mindent, amit ily körülmények között előír az orvostudomány és a kormányhatósági rendeletek egész légiója, hanem a közönség is tegyen meg mindent, amire őt a hatóság fölhívja és kötelezi.

A hatóság a multak tapasztalatainak okulva meg tesz már minden lehetőt a legelső gyanús jelre is, de aki nem mozdul a végső veszedelem idején is, az a közönség. Számos szomorú eset, nehéz idők tapasztalatai bizonyítják, hogy a nép, — de nemcsak a köznép, hanem az úgy nevezett „értelmiség”-hez tartozó közönség is — a járvány legrettenetesebb pusztításai között is süketnek marad a hatóság legkiáltóbb hirdetései, a házról-házra tovább adott szóbeli intései, fenyegetései iránt; sőt a büntetés után sem igyekezett kinyitni a füleit.

Annyi járvány után még ma is találunk a belváros legczífrább külsejű házainak belső titkos zugaiban oly ázsiai rondaságot, hogy láttára eláll az ember gondolkodója, s nem tudja megérteni, hogy intelligens, a város közéletében hozzá még nagy hangu szerepvívó miként feledkezhetik meg a köz-tisztaság s a közegészség követelményeiről,

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Uborkaszazon.

(A molyan fürdőlevél-féle.)

Ista Pipulusz.

Tagadhatatlan, hogy benne vagyunk a legteljesebb közepében, hiába erőlködik egyik-másik fővárosi lap ez állítás vagy helyesebben e valóságos tárgy ellen, benne vagyunk; olyan nagyon benne vagyunk, hogy dolgot ad szep-temberig e végetlennek látszó kietlen sivatagból kilábolni.

De hogyis ne volnánk benne, amikor majd mindegyik fővárosi lap, napról-napra mind bővebben meríti ki azt a rovatát, melyet máskülönben „Tudomány, művészet, irodalom”-nak szokott nevezni.

Mindenhol nyári szerkesztő hadonáz olló-jával, akár francia tábornagy világforgató csata alatt botjával. Elemében van és oly fontoskodó képpel jár, kel szünidei birodalmában, beszél félvállról egyik-másik be-benéző munkatárssal,

oszt parancsot a most is, megszokásból, idegeskedő metrompázssal, mintha az egész világ összes politikusa naponként az ő elnöklete alatt ülészene.

A „metrompázs” idegeskedik, de a bajusza alatt mosolyog, s ez a mosoly átragad aztán a szedőkre, a szedőkről a szedőgyerekekre, erről pedig a szedőszekrényre, a betűkre, a festékre, a nyomdai helyszínre.

Mosolyog, mulat az egész nyomda, s mert mindez hangosan történik, a nevetés okozta fölindulás belülről terjedvén kifelé, megremegetteti az agyat, a kezét.

Innen van aztán, hogy a betűk az uborkaszazon alatt gyakran kuszáltak, torzképűek; mintha tánczra kerekedvén, valami szigorú hang — talán épen a nyári szerkesztőé — megijesztette volna és ijedtében nem mindegyik találta volna meg a helyét.

A nyári-szerkesztő pedig előszedi a tél, tavasz és nyár folyamán reményteljes poéták beküldte diszkötésű próza és verskötetit és amiről télen, tavasszal neves író könyvéről a munkahalmaz miatt alig íródott néhány sor, most

még a leggyengébb kezdő is hasábnai méltatásban részesül.

Boldog kicsinyek, kik ekkora dicsőséget legmerészebb álmaitokban sem mertetek képzelni.

De hát — ugyan ki olvassa el a hasábnai méltatást huszonnyolcz R^o-nál? Gondolom, de sőt bizonyosan veszem, hogy még a lap felelős szerkesztője sem, akinek ilyenkor valahol a híves zöldben, vagy divatos fürdőhelyen legkisebb gondja is nagyobb annál, hogy mivel tölti ki az ő derék helyettese a hézagot hasábközt.

A nyári-szerkesztő pedig az ő fontos állása tudatában legjobb tehetségét veti latba, hogy az „ő lapján” valamiképen észre ne vétesék az idült szazon.

Jól tudja ugyan, hogy a mérges kigyónak, fumei obligát czápanak, háromfejű csibének már nincs kelete, hogy ilyen hírekkel még a legjamborabb olvasója sem ül föl neki, de hát, mire való volna az ő leleményes nagy szelleme, ha még ily csekélységekben sem tudna föllümelkedni?

Van tárgy bőven.

Ott vannak pld. a nyári katonai gyakor-

mikor — a maga házáról s annak tisztántartásáról van szó!

Tegye meg a közönség is a reá rótt kötelességet; hisz saját maga iránt, családja iránt tartozó kötelesség ez első sorban. Tegyen meg minden javasolt óvintézkedést kitartóan, napról-napra egyenlő buzgósággal és lelkiismeretességgel. Mert csak hatóság és közönség együttvéve menthetik meg a várost a közveszedelemtől.

Ne várjuk meg, míg esetleg a megye területének küszöbéig terjedhet a járvány. Mert ha egyszer itt a vesz, akkor — a tapasztalat igazolja — a legerélyesebb intézkedések sem sokat érnek s a járvány százszáz szedi áldozatait.

Tegyünk meg tehát jó előre minden lehetőt.

Ha soha, úgy most be fog bizonyosodni ez az arany igazság: „Jobb félni, mint megijedni!”

A függetlenségi párt ügye és

Kossuth. Hefi Ignác nemrég tért vissza Turinból, ahol Kossuthal hosszasan konferált a függetlenségi pártkörben történt szakadásról. Kossuth kijelentette, hogy nagyon elkeserítette ez a pártvillongás, forrón óhajtja az őszinte megegyezést. De ha ez még sem sikerülne, kívánsága az, hogy a pártközdelmekbe az ő nevét se az egyik, se a másik oldalról ne vonják bele; ez teljesen fölösleges. Hogy mi az ő véleménye, azt világosan, minden félreértést kizáró határozottsággal jelezte két közzétett levélben. Ezekhez sem hozzátenni, sem ezekből elvonni valója nincs.

Egyesülés az országos függetlenségi pártkörben. Az a szakadás, melyet Hötös és Polónyi idéztek elő személyes torzalkodásukkal, hihető, hogy mihamarabb meg fog szűnni. Az eziránt tervezett kölcsönös tárgyalásokat már megkezdtek. Az anyapárt e hó 15-ödikén tartott értekezletet, melyen negyvenhárom képviselő jelent meg, köztük a két baranyai: Simonfay és Jeszenszky Ferencz is. Az anyapárt, Kossuth kívánságához hiven, három tagu bizottságot küldött ki a tárgyalások megtartására. Eleintén Justh Gyulát, a mostani pártközi elnököt, Hefi Ignácot és Polónyit választották meg; de Polónyi tekintettel a közte és Hötös közt létező személyes torzalkodásra, a tárgyalások sikere érdekében nem fogadta el a kiküldetést. Helyette aztán Kun Miklóst választották meg. A másik frakció Hötöst, Nagy

Gyulát és Horváth Ádámot küldte ki. Ezek vasárnap ültek össze először. Az értekezlet üléséről ugyan semmit a nyilvánosság elé nem bocsátanak, de az értekezlet tagjai elbeszélése szerint a tanácskozás nagyon nyugodt hangulatú, barátságos volt és sok reményt nyújt arra, hogy a békeesség helyre áll, s az egyesülés elé akadályok nem gördülnek. A föltételeket most úgy a pártkör mint a pártkörből kilépettek részéről írásba foglalják s legközelebb megkezdik ezeket a tárgyalásokat. Ha ezzel végeztek, a tanácskozások eredményét a kilépett párttagok gyűlése elé terjesztik, a mit valószínűleg a jövő vasárnapra hívnak össze, innen pedig a pártkör eldöntés végett.

Intézkedjünk a kolera ellen.

Hieronymi belügyminiszter két körrendeletet bocsátott ki, melyek röviden tartalmazzák azokat az intézkedéseket, melyek a kolera elhárítására irányulnak. A két rendelet egyike „Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak”, a másik „Valamennyi városi törvényhatóságnak” van címezve. Egyforma tartalmuk a következő:

Több külföldi európai államban szörvényszerűen előfordult koleraeset és a hazánkban helyenkint föllépett heveny gyomor és bélhurut gyanús és aggasztó esetei arra indítanak, hogy a melegebb nyári időszak közeledtével ismételve fölhívjam a törvényhatóságot az általam f. évi február hó 29-én kiadott 5856. számú körrendelet érelyes és gyors végrehajtására.

Ezen fölhívással kapcsolatosan további intézkedések végett a következőket rendelem el:

Tegye a törvényhatóság a járási főszolgabírnak, a járási orvosoknak, illetve a rendezett tanácsu városok polgármestereinek, rendőrkapitányainak és városi orvosoknak a legszigorubb felelősség terhe alatt teljesítendő kötelességükre az alábbi intézkedések haladéktalan foganatosítását, u. m.:

1. A város, illetve községek területén az 1876. XIV. t. cz. 141. §-ának végrehajtása s általában a köztisztaság megőrzése a lehető legnagyobb szigorral és pontossággal eszközöltessék.

E célból városokban a rendőrkapitány, községekben a községbíró, mindegyik az előjáróság egy tagjával, hetenkint egyszer helyszíni vizsgálatot tartson, az utcákat, tereket, nyilvános épületek, nevezetesen vendéglők, kocsma, kávéházak, cukrászdák stb., nemkülönben a magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és az egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett s az e téren tapasztalt hiányok és mulasztások pótlásáról, azok köztörvényi megtorlásának föntartásával, az illető mulasztó költségére gondoskodjék.

Különös figyelemmel legyen a rendőrkapitány, illetve községi bíró arra, hogy az árnyékszék, pöczegödörök tartalma hetenkint kétszer

megfelelő mennyiségű mésztejjel (1 kiló mész 4 liter vízben megoldva) fertőtleníttessék.

2. A mennyiben a városban vagy községben rossz vizet szolgáltató kut lenne, az hatóságilag elzárandó.

A folyam mentén vagy álló víz mellett épült községek minden héten falragasz vagy dobszóval való közhírre tétel útján figyelmeztendők, hogy a folyók vagy a tavak vizéből merített vizet előbb forralják föl, azután hűtsék le és csak az ilyen fölforralt és lehűtött vízzel éljenek.

3. A községi előjáróság és a városi piaczi rendőrség fokozott érelyvel és szigorral ügyeljen föl a hus-szemlére és az ártalmas italokat és ételeket koboza el; a kocsmai zárórára fönnálló szabályzatot pedig szigorúan tartsa be.

4. A városi és községi előjáróságok gondoskodjanak fertőtlenítő szerekről, az 1000 lakoson fölüli községek járványkórház, a kisebbek pedig elkülönítő helyiségek, — s minden község ezek felszerelésének, ápolásának és hullaházaknak készenlétben tartásáról.

5. A város, illetve járás területén levő minden hatósági és magánorvos és minden szülésznő, külön egyénenként, a lakosság pedig közhírre tétel útján fölhívandó arra, hogy általuk a legelső alkalommal észrevett gyanús, hasmenéssel vagy hányással járó megbetegedéseket a polgármesternél, illetve a községi birónál azonnal bejelentessék.

A községi bírák kötelesek azon gyanús megbetegedéseket küldöncz útján vagy táviratilag azonnal a főszolgabíró tudomására hozni.

A főszolgabíró vagy rendőrkapitány minden ily esetet hatósági orvos közbejöttével megvizsgálni s arról az alispánnak táviratilag jelentést tenni tartozik, kinek föladata leendő ezt nekem táviratilag bejelenteni.

6. Ugy ezen rendeletem, mint a fentebb említett 5856. 93. számú körrendelet végrehajtásáért első sorban a polgármestert, illetve alispánt, az egészségügyi szakfőügyeletet igénylő intézkedésekért a városi, illetve megyei tisztí főorvost, másodsorban a járási főszolgabírót, rendezett tanácsu városok polgármestereit és járási, illetve városi orvosokat; továbbá a községi és körjegyzőket s az összes előjárókat teszem felelőssé.

A községi (kör) jegyzők és községi bírák különösen az 1886. XXII. t. czikk 95. §-ára hivatkozással felelőssé teendők, úgy e rendeletem, mint a föntidézett 5856. 93. számú rendelet tartalmának az összes lakossággal való megismertetéséért.

Jelen rendeletemet több példányban ki nyomva, a végből küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy azt a rendezett tanácsu városok polgármestereivel, a főszolgabírákkal, a hatósági, községi és körorvosokkal, a községi és körjegyzőkkel haladéktalanul közölje.

Budapesten, 1893. évi július hó 9-én.

Hieronymi s. k.

latok: brutális kapitányok, embertelen kinzása a legénységnek a tikkasztó melegségben, nap-szurás, vízbefult huszárok, kik parancsra uszták volna át a Dunát. Körutat tevő vendégszerepelő, hangversenyző művészek; ezekkel történt csudák, ovációk és főképen a nyári szinkörök, színházak.

Ez az utóbbi zsaner aztán valóságos vesszőparipája lesz a hivatása magaslatán munkálkodó férfiaknak.

Egyetlen előadást kincsért el nem mulasztana és jaj neked óh szinkör bájos primadonnája, ha nem sikerült énekeddel, játékkal az ő magas tetszését megnyerni. Fölbönczol, göröcső alá vesz, fölaprít meg összerak ismét a nagyelméjű műkritikus.

Ám, ha véletlen szerencséd volt, bájos hölgy, neki tetszeni, avagy személyes, intimusod előbbi időkből vagy pláne titkos vagy nyilvános udvarlód — akkor hozsánna! tenéked primadonnák primája vagy ha csak kardalosné vagy is. Mindennap fölöled beszél, dicsér, magasztal, égbe emel és ha eddig a publikum létezéséről tudomást nem vett, bámulva tapasztalja, hogy egészen közelében nőtt föl tudtán kívül, észrevétlen, a művészvilág egy új ragyogó csillaga.

S ha mind e tárgyakból kifogyott, utolsó menedéknek maradnak a divatból már ugyan kiment, de laptölteléknek mindig alkalmas fürdőlevelek.

S most apropos! fürdőlevelek.

A cikkem elején megjegyeztem, hogy tulajdonképen fürdőlevél az, amit irni akarok s ez nagyon jól volt így, mert különben Isten a megmondhatója, min folytattam és végeztem volna a mondókámat.

Író ember amúgy is szerföltött nagyon ki van téve a pillanat sugalmazásának s megöriténik biz rajta, hogy, amidőn száraz műkritikát akar irni, — hát érzelmes novellát ír az illető művésznőről vagy mikor dörgedelmes vezércikknek ül neki, mosolygós, jovialis klappancziákban végzi.

Hát még ilyen nagy forróságban, amely a pécsi aszfaltból is kocsonyát „hevit”, hogyan tudna szorosan a tárgy mellett maradni tartalomban, meg irányban is.

A mi fürdők!

Valami úgy csiklandozza az oldalamat, hogy jól elnevessem magamat s ha ennek erővel is ellentálok, ezt az erőt csakis a velem született lokálpatriotizmusból meritem.

Ne csufolódjunk. Elvégre is a mi duna-fürdők sohasem készült világfürdőknek, nem is csinált neki reklámot senki; idegen nem keresi föl s ha egyikét, másikat a véletlen vagy a forróság oda is viszi, céljának tökéletesen megfelel.

Hűsit, nagyszerűen hűsit.

Tíz percnyi időzés a 18°-nyi vízben, elegendő arra, hogy utánna két, három óráig is le tudjunk mondani a fagyalt édes, hús élvezetéről.

S ez is mennyire dicséri a teremő bücs s előrelátó gondoskodását.

Nálunk fagyalt nem készül.

Ha készülné, az ördög se keresné föl a rozoga faalkotmányt, melybe életveszélyes még be is menni, hát még fürödni benne akkor, amikor véletlen épen személyszállító gőzös által hatalmasan fölvert hullámok veszedelmes mód ingatják az uszó talpfákon épült fürdőt. Recseg, ropog minden porcikája s a néhány perc alatt, míg a fölkorbácsolt hullámok lecsendesülnek, reszkette buvik össze a medenczéből sietve kímáztott fürdővendég s remegve várja, mikor

Hirek.

— **(Uj kötet Kossuthról.)** Helfi Ignác Turinból hazajövet értékes kéziratot hozott magával: Kossuth iratainak teljesen befejezett, legújabb kötetét. Az új kötet sajtó alá rendezett első íveit Helfi már átadta a kiadó nyomda-vállalatnak, az Athenaeumnak. Még valami becseset hozott nekünk Helfi Kossuthról: a jó hírt az ősz hontalan egészségéről. Kossuth olyan jó erőben van, hogy két óra hosszat sétált Helfivel.

— **(Műkedvelők színelőadása.)** A pécsi katolikus legényegylet javára műkedvelő színelőadás készül szeptember elejére. Az egyesület elnöke, Rézbányay József dr. most a városban ismert jónévű műkedvelők összehozásában buzgólkodik. Sikerült megnyernie a színművészet egyik hívatásos és kiváló nőtágyát is, kinek közreműködésével a színpadon tartják meg a jótékony célú előadást.

— **(A forróság és a bakák.)** Nehéz napjaik vannak a bakáknak így kánikula idején. Napsütötte tarlókon, szántásokon, poros országuton félnapig tartó gyakorlatokat végezni teljes „czakumpak”-kal: állatkínzásnak is beillik. A mi emberséges ezredparancsnokunk, Corti gróf ezredes parancsban adta ki, hogy a gyakorlatokat kora reggel végezzék a csapatok s legkésőbb délelőtt féltizenegyre a kaszárnyába térjenek vissza; délután pedig 4 óra előtt ne kezdjenek gyakorlatokat. Elrendelte továbbá, hogy a legénységet oktatni kell az egészségügyi óvintézkedésekre.

— **(Pécsi fiú az operaházban.)** A pécsi próbaéneklés nem volt sikertelen. A magyar királyi operaház intendánsa nem kívánt minden városból többet, csak egy hasznavehető hangot. Pécsen épp azt talált, amit keresett: fiatal, erőteljes baritont, aminek szűkében vannak, illetőleg lesznek hamarosan odatönt. A próbát éneklők közül Girardi Rezső joghallgató a napokban már formális meghívást kapott az operaház kebelében létesítendő ösztöndíjas énekiskolába. A feltételek igen előnyösek. A tanfolyam 3 évig tart s ez alatt 600 frt ösztöndíjat élvez a meghívott. A kiképzés után az első évben 1800 frttal szerződötetik az operához, s hét éven át évről évre 600 frttal emeli a fizetését. Ha a kiképzésnek kiválóan eredménye lenne, minek folytán az ösztöndíjas-énekes magasabb művészi igényeknek is meg tud felelni, úgy a szerződés a jelzettnél is nagyobb fizetést biztosít számára.

— **(A kolera a vidéken.)** Nem megijesztés végett, csupán intésül közöljük a hírt, hogy a megye alsó részében, Zalátán, egy ember a kolera tünetei között megbetegedett. Az eset éppen nem súlyos, de az orvos elrendelése alapján a hatóság mindent megtett, hogy az esetleges fertőzésnek elejét vegye. A napokban

lesz belőle a *) D. D. S. G. kegyelméből hajótörött.

Nem történik semmi baj. Egy kis ijedség vagy néhány félénkebb szívű idegen tengeri betegségén kívül, mi sem történik.

A víz lecsendesül, simává válik, csak apró fodrocskák göndörítik itt-ott és piczi halacsok raja játszadozik felszínén a meleg napsugárban.

Mi belföldiek, kik az ilyen hajójárás okozta hullámozásban a rendes, napi izgalmat találjuk, (van köztünk olyan vakmerő is, ki a legerősebb hullámcsepások alatt is a vízben mer maradni) lassudan visszamászunk a hives, nedves elembe, vigan lubiczkolva benne s ha egyike-másika olyan szerencsés volt: hogy jót nyelhetett a kellemes, nedves folyadékból, az nem fog haragudni érte. Evett meg ivott egyszerre.

A mi dunafürdők pedig áll kezdetleges egyszerűségében és állani fog még, remélhetőleg hosszú ideig, miglen csak az idő meghozza nekünk, üdülni vágyó embereknek, azt a vállalkozó szellemű emberbarátot, ki modern fürdőt épít minékünk és azzal megadja majd neki, a jelenlegi fürdőknek a végső nyugalmat.

uralkodott roppant hőség, az éretlen gyümölcs stb. okozhatta a betegséget; jó lesz tehát mindenkinek vigyázni a gyomrára, s a mértékletességet szem előtt tartania.

— **(Kutya-adó.)** A magyar ember ugyan minden adót kutya adónak nevez, de a törvény specziálisan is ismer kutya-adót a kötéssel rokon kapcsával látván el e két erősen összetartozó fogalomkifejezést. A tanács most a legkutyább adót, a kutya-adót követeli az ebet tartó gazdától, akik a kibocsátott hirdetmény szerint a július elsejétől járandó eb-adót augusztus végeig fizessék be a városi pénztárnál, az ebeket védő jegyeket pedig váltsák meg a rendőrkapitányságnál, különben az ebek a hivatalos stélus szerint „elpusztíttatni fognak,” helyesebben el fognak pusztíttatni, magyarul írva pedig: a hatóság az ebeket el fogja pusztítani.

— **(Rekvium Szepessy lelkiüdvéért.)** Szobra számára most készül a székesegyház előtt, a sétateren, a talapzat; a hálás, kegyeletes utódok pedig, a nagy örökség részesi: a város hétfőn mondott gyászmisét a bőkezű alapító lelkiüdvéért. Július 17-édike a nemes főpap elhunytának évfordulója s e napon a város és a papság rekviumet tart; az előbbi hétfőn délelőtt 10 órakor a belvárosi templomban volt, melyen Zavaros helyettes polgármester, Majorossy főjegyző és Vasary helyettes főkapitány jelentek meg, az alapítványi rekviumet pedig 9 órakor a Lyceum templomában tartották meg zenés gyászmisével.

— **(Emeletről leesett gyermek.)** A honvédlaktanyában Sas Ede katonai puskmives cselédje, bizonyára a bakákra pazarolván több figyelmet, mint a gondjára bízott másfél éves leánykára, az emeleti ablakból kiejtette a kis gyermeket, aki most élet-halál közt fekszik. A leány ellen megindították a vizsgálatot.

— **(Egy főispáni ebéd a színház javára.)** Annak idején megírtuk azt a tréfás esetet, mely a főispán által adott egyik ebéd alkalmával 400 frtot jövedelmezett az új színház alapnak. A szereplők Szautter Gusztáv pécsi ügyvéd és a már megboldogult Körösty Imre építész. Szautter Gusztáv a kedélyes társalgás közben kijelentette, hogy ha Körösty Imre 200 frtot ad a színház javára, ő is letesz ugyanannyit. A jókedvű Körösty, kinek úgy is szándékában volt adakozni e nemzeti célra, szíven fogta Szauttert, ki szintén csak alkalmul használta föl e tréfás epizódot, hogy adományával hozzájáruljon a nemes alaphoz. A nehézi Körösty hagyatékából már levonták a 200 frtot, mely a színház építésének megkezdésekor vált esedékessé, s most Szautter Gusztáv ügyvéd is beküldte a 200 frtot a város pénztárába.

— **(Anna-bál Harkányban.)** A harkányi fürdőben az évenként szokásos Anna-bált e hó 23-án tartják meg. Rossz idő esetén egy héttel később, vagyis Anna nap után következő vasárnapon lesz a bál, melyre a környék az idén is erősen készül.

— **(Nem kapunk fölsőbb ipariskolát.)** A középiskola-hiány miatt kért fölsőbb ipariskolát, mely a kassáival lenne egyenlő, a kereskedelmi minisztérium — mint ezt a közgyűlésből történt fölíratra kijelentette — nem állítja föl Pécsen. A kassai intézet ugyanis az egész országra szól s a keresletet teljesen kielégíti. Hajlandó a miniszter gyakorlati ipariskolát állítani, ha erre majd a szükséges pénz fölött rendelkezhetik. Egyelőre sem az idén, sem jövőre még nem állíthatja föl ezt sem; de 1895-re intézkedni fog. Azért le fogja küldeni szakemberét, kivel az itteni viszonyokat tanulmányoztatja s ennek javaslata szerint fog eljárni. A tanács és a közgyűlés bölcsessége folytán tehát ott vagyunk és még két esztendeig ott leszünk, ahol voltunk. De azután se leszünk előbbre; mert lesz ugyan gyakorló ipariskolánk, de nem erre van szükségünk első sorban, hanem alsófokú középiskolára, mely ifjainkat előkészítse a különféle — nem lateiner — pályákra. Az éhes embernek fogpiszkálót adnak kenyér helyett. Már most mi lesz a be nem írható, tehát a középiskolákból kimaradt pécsi fiukkal, mi lesz a vidéki ifjuság egész seregével, mi lesz a szomszéd megyékből más időkben idetolonógók? Mennek más városokba, ahol tárt karokkal fogadják őket, mert ezek pénzt, parázs pénzt visznek oda; hoznak ide is, de a mi tanácsunknak és képviselőtestületünknek nem kell.

— **(Megbüntetett kereskedők.)** Egész halmaza van a főkapitányságnál a följe-

lentéseknek, melyek a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény és miniszteri rendelet ellen vétő kereskedők felé fordítják a rudat. Kereskedőink nagy része ugyanis elfeledkezik a törvény azon intézkedéséről, hogy június és július hónapokban nem déli 12 óra a záróidő, hanem kivételesen délelőtt 10 óra. Ennek meg nem tartása miatt nagyon sok üzlettulajdonost pénzbüntetéssel sújt a főkapitányság.

— **(Hogyan áll a Tettye vize?)** A mi vizetadó Tettye-forrásunk az ideai meleg nyáron is szépen szolgáltatja a vizet, s ha néha eső öntözi a földet, túlságos bőven van vize a forrásnak. Így június 8-án 7 napi eső után 31.000 köbméter volt a napi vízállás. Június 17-édikén kevés eső mellett 10.700 köbméter vizet adott, július 1-én a szárazság ellenére is 6652, 8-án 3196, 15-édikén 2500 köbméter volt a vízállás, mindig száraz időben.

— **(Színházi műsor.)** Ma szerdán és csütörtök s pénteken: „Az ember tragédiája” Madách 5 fől. drámai költeménye, fényes kiállításal. A főszerepeket Pethes, Szendrői Ella és Peterdi játsszák. A kisebb szerepekben R. Balog Etel, Kalmár Piroska, Rónai, László, Dezséri, Polgár, Végh stb. lépnek föl. Szombaton Ujházi Ede a nemzeti színház elsőrangú művészeinek első vendégjátéka: „Constantin a bábé” vigjáték 3 fől. Halevytól. A vendégművészen kívül Szendrői Ella, Somogyiné, Kalmár Piroska, László stb. játsszák a főbb szerepeket. Vasárnap Ujházi Ede második vendégjátéka: „Falurossza” Tóth Ede 3 fől. népszínműve. A vendégművész Gonosz Pista szerepét játssza, melyet annak idején a nemzeti színházban ő teremtett meg. Előkezületen a következő darabok vannak: „Lengyel zsidó”, „Lemondás”, „Párisi regény.”

— **(Halálozás.)** Szeredy Rozina, Szeredy József pécsi apátkanonok huga, e hó 14-én 18 éves korában elhunyt Pécsen. — Misángyi András kőműves mester, kinek a részben rombadólt Stern-ház katasztrófája körül saját hibája folytán tetemes vesztesége lett volna, vasárnap szívszélhűdés folytán hirtelen meghalt. — Varga Mariska e hó 18-án 8 éves korában elhunyt Villányon.

— **(A Duna áldozata.)** Telen, nyáron akad a Dunának beszélgetni valója. Mintha tele volna csábító szírénekkel a Duna szöke vize, úgy vonzza magába az embereket, hullámsírt adván az élettől menekülőknél éppugy, mint az élethez bár ragaszkodó, de egyébként vigyázatlan embereknek. Hamarosan alig emlékszünk olyan bő sorozatára és gyors egymásutánjára a vízbe fulásoknak, mint az ideai nyáron. Nemrég néhány uszató huszár fult a Dunába. Mohácsen Jaksits György nevű földműves fiú merült el a sertszfürdőzés közben a Duna egyik lékében. Kölkeden Beck János nevű pékinas fult a vízbe fürdés közben. Szegzárd közelében Pertics Adolf nevű kötélgyártó szivgörcsöt kapott a Dunán uszó ladikjában s esés közben kifordult a csónakból s a vízbe fult. Pakson pedig öngyilkossági szándékkal ugrott a Dunába egy asszony, kit élve húztak ugyan ki, de csakhamar meghalt. Mohácsen meg az uszodában kicsibe múlt, hogy egy fürdő mészáros legény, kit társa a víz alá nyomott, meg nem fult. Az eszméletét vesztett legényt többször fölvetette a víz s ekkor egy elszánt néző, Freund Samu kereskedő, ugrott utána s mentette ki.

— **(Patkolási tanfolyam.)** A földmívelési minisztérium ez évben négy vidéki városban, köztük Pécsen is, időleges patkolási tanfolyamot állít föl.

— **(Főorvos-változás az irgalmasrendházban.)** Vimmer Julián dr. pécsi irgalmasrendű főorvost Nagyváradra küldték mint prior főorvost. Helyette a nagyváradai főorvost tették át Pécsre.

— **(Európai és amerikai fajtájú eladó szőlővesszők bejelentése érdekében)** a földmívelésügyi minisztérium fölhívást tesz közzé. Fölvívatnak mindama szőlőbirtokosok, a kiknek teljesen megbízható és jól kezelt európai és amerikai szőlőültetvényük van s azt, ha eladásra szánták és a földmívelésügyi minisztérium által ez év őszén kibocsátandó hirdetménybe fölvétetni óhajtják, természetesen azon esetre, ha ültetvényeiket a peronospora vitikola ellen megpermetezték és az év folyamán még szükséges permetezéseket is teljesítik, hogy azt

*) Donau-Dampfschiffart Gesellschaft.

az árak megjelölésével (mennyibe kerül 1000 darab vessző, csomagolással, a vasuti állomástól) a földmívelésügyi minisztériumhoz ez év augusztus hó 15-ig, illetőleg augusztus hó végéig jelentsék be.

— **(Sodronykötél-pálya a pécsi szénbányákban.)** Az elmúlt év tavaszán tervbe vett sodronykötél-pálya, a dunagőzhajózási társaság somogyi és vasasi bányái között immár teljesen elkészült s a napokban átadják a forgalomnak. A pálya hossza 3150 méter s a 6300 méter hosszú, aczélból készült körforgó kötelet a 40 fából való oszlopon szilárdan megerősített kötélén, gőzerővel hajtják. Két mély völgy fölött egyszerre 45 teli és 45 üres kocsi szállít, másodpercenként egy és fél méter sebességgel. Az oszlopok magassága helyenkint 34 métert ér el. Pénteken volt a pálya műtanrendőri bejárása, melyen a hatóság s a bányagazgatóság kiküldöttein kívül Petényi vasuti és hajózási főfelügyelő, mint a kormány megbízottja, vett részt.

— **(Amerikai fajtájú szőlővesszők eladása.)** A földmívelésügyi minisztérium közölni teszi, hogy az állami amerikai szőlőtelepeken — főleglegképpen rendelkezésre álló vesszőmennyiségből 1894. év tavaszán eladásra kerülnek, a) alanyfajok sima és gyökeresek 8—15, illetve 20—30 frton és pedig Ripariák, Vitis Solonisek, Viállak, Rupertrisek; b) közvetlen termők sima és gyökeresek 8—14, illetve 25—30 frton ezer darabonként és pedig Jaquez, York, Madeira és Othellok. Megrendelések a földm. minisztériumhoz október hó 31-ig terjesztendők föl.

— **(Hazai famagvak beszerzése.)** E tárgyban a földmívelési miniszter valamennyi királyi erdőfelügyelőséghez legközelebbi rendeletet intézett, melyben a famagvaknak külföldről való hozatása ellen intézkedik. Több ízben tapasztalta, hogy az erdőbirtokosok, midőn famagvakra szükségük volt, belföldi vásárlási forrásokról tudomással nem bírván, külföldről vásároltak magvakat. Ez eljárás kétszrösen károsít, mert fölös maggal bírók fölöslegüket értékesíteni nem képesek, a vásárlók pedig drága és rossz magot kapnak. Ennek ezentul elejét venni akarván a királyi erdőfelügyelőséget utasítja a miniszter, hogy személyes meggyőződés alapján évenként legkésőbb szeptember 15-éig kimutassa mindazokat az erdőbirtokosokat, kiknél kerületükben saját szükségletük levonása után átengedhető famag lesz. E kimutatások, eladó neve, hely, vasuti állomás megjelölésével összesítve, annak idején hírlapok útján széles körben ismertette lesznek. E rendeletnek nagyobb fogamatot adandó, intézkedni fog a miniszter, hogy az államerdészlet esetleges szükségletét csak oly magkereskedőknél fedezze, kikről tudomást szerzett, hogy belföldön gyűjtöttek és vásároltak magot, valamint a vásárló birtokosoknak is csak ezeket a magkereskedőket ajánlja.

Művészet, irodalom.

A szinkörből. Pénteken persze üres ház előtt egy német vigjáték ment: a „Fiam nagyon ostoba.“ Gyöngye darab, gyarló alakokkal; nem is tudott nagyobb hatást elérni, pedig a szerepek igen jó kézben voltak. R. Balogh Etel és Kalmár Piroska a férfiak közül Dezséri, Follinus minden lehetőt elkövettek, hogy a munka gyarlóságáért kárpótoljanak. — Szombaton Németh József első föléptéül a „Czigánybáró“ került színre. Német Zsupánját ismeri már a pécsi közönség, most is oly szívesen fogadta alakítását, mint máskor. Élénk tapsokkal üdvözölték Bodroginét is, a ki most szerződött vissza Somogyihoz. Igen jó volt Kocsis Etelka Saffija, Zombori Ilona Cziprája, aztán Dezséri Carnerója. Perényi (Barinkay) nem volt hangjánál. — Vasárnap délután a „Próbaházasság“ került színre, este Dankó Pista új népszínművét, a „Pataki leányok“—at adták. A közönség szívesen fogadta az új darabot, a felvonások után a szerzőt többször a lámpák elé is hívta. Különösen a dalai igen szépek Dankó népszínművének; de a mese szövegszerű, kompozícióban is, minden apró hibája mellett — tehetség csillan föl. A szerep-

lökkel meg lehetünk elégedve. Dezséri kaczagató karrikatúrát adott; a két pataki lány (R. Balogh Etel és Szathmári Zsuzsi) jók voltak. Sárdi, Peterdi, Földvári kielégítettek. — Hétfőn a „Korneville-i harangok“—at adták Németh József vendég fölépítésével, ki Gáspár apót játszta. A vendég ismert túlzottan diskrét, mondhatnók: mesterkélt lanya játéka ahogy sem illett a romantikus operett keretébe. Ezt a csinált bhazir játékot a fővárosban szerethetik, de nagy kérdés marad, hogy a főváros esztétikusainak van-e igazuk vagy a nem kevesebb jó ízléssel bíró vidéki közönségnek. Egyes jeleneteit, melyekben a vendég a savanyúságról kissé megfélekezve színezni is szíveskedett, tapssal tüntette ki a közönség. A ki ezt a körülményt figyelő szemmel kísérte, talán rájöhetett, hogy nem a monoton, próbaszerű darálás, hanem a játék idéző hatást. A többi szereplők közül csupán Sz. Nagy Imrét említjük dicsérettel, aki bár játék dolgában semmiben sem különbözött a tereotip operetttenoroktól, de szép hangjával gyönyörűséget szerzett. Nem ajánlhatjuk eléggé figyelmébe a komoly tanulást, az önművelést, melylyel jó énekessé és színészsé képezheti magát ha — el nem bizakodik. Az egyéb szerepeket betöltők szóra sem érdemesek. Összetanulatlanság, fölületes nyári előadás.

Mulató színészek. A következő levelet vettük a közönség köréből:

Tiszt. szerkesztő úr! Bár előttem az a színész, aki a mulatságos helyzetek között nem tudja megőrizni a helyzethez előírt komolyságát, nem színész, én még sem ítélem el minden körülmények között a színészt, mikor az — végtére maga is ember lévén s nem automata — egyszer-másszor kiesik a szerepéből s elfogja a nevetés; föltéve, hogy ez nagy ritkán történik s akkor is a színész hivatásához illően nyomban visszanyeri önuralmát. Hanem azt már botrányos dolognak tartom, hogy a színészek nem is a játszott helyzetből folyólag, nem is a darab fonákasága által kikököntve esnek nevető görcsökbe, hanem maguk teremtenek egymásnak folyton, állandóan, estéről-estére olyan tréfákat, melyek már a szinpad tisztesség határát kezdik túllépni. Bámulom az igazgató s a színházi biróság elnéző nyugalma, melylyel e botrányoknak estéről-estére szabad folyást enged. Önt is figyelmeztetem valamire, tisztelt szerkesztő úr. Épp az önök helye mögött telepszene meg esténként a személyzet nem játszó tagjai, akikben azonban akkora az ambíció, hogy játékszenvedélyüket nem tudják türtőztetni s a szinpad előadással versenyt játszanak ott, olyan minden köteles tiszteletet ignoráló jókedvvel, hogy az ember zavarba jön, vajjon nem kéri-e majd megegyezzen a beléptidiját. Ez a másodlat-előadás természetesen állandó kacagásból áll, mint ahogy jó idő óta oda fűnt, a szinpadon sem áll már másból az előadás. Bámulom az önök végtelen türelmét, tisztelt szerkesztő urak, kik ilyen előadás-zavarást szótlanul elnéznek. (Nem vagyunk rendőrtisztviselők, akiknek kötelességük volna a színházi rendbontásokat megakadályozni vagy megtorolni. — A szerk.) Mindezeket nagyon ajánlom a tisztelt szinigazgató úr becses figyelmébe. — Egy állandó színházlátogató.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyenek a lap további küldését beszüntetni.**

— **A pécsi sertéshizlalda heti jelentése** 1893. július hó 12-ik napján. Sertés állomány 4924 darab sertés. Ölésre alkalmas 555 darab sertés. Árak: öreg kövér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 88—90 fillér, szedett 80—86 fillér kilogrammonként. Páronkénti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 64—68 fillér kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata: emelkedő. Takarmány árak: kukorica 11 korona 40 fillér m.-m., árpa 12 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 70 fillér, árpa-dara 13 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20 fillér m.-m.

Tanügy.

Iskolai értesítők.

A „Miaszszonyunk“—ról nevezett pécsi nőzárda iskoláinak értesítője. A belső tanintézet kétosztályu felső és hatosztályu elemi népiskolából, a külső tanintézet pedig 4 osztályu elemi és három osztályu polgári leányiskolából áll. A polgári leányiskola 4. osztályát a jövő tanévre szóló értesítés szerint szeptember hóban szintén megnyitják. Az intézet igazgatója: Szeredy József dr. székesegyházi apátkanonokplébános. Az intézet növendékeinek száma 647 volt, évközből kimaradt 45, meghalt 4, a tanév végén maradt 598. Anyanyelvre nézve magyar volt 506, német 92; pécsi születésű 373, baranyamegyei 112, más megyebeli 113.

Werner Magdolna nyilv. joggal fölrüházott tan- és leánynevelő intézetébe járó növendékek értesítője. Minthogy Werner Magdolna tanító hatosztályu elemi iskoláját beszünteti és egyedül csak nevelő intézetet tart, ez az intézet utolsó értesítője. Az értesítő elején intézete 25 évi történetével foglalkozik, és végül, mielőtt iskoláját beszüntetné, köszönetet mond mindazoknak, kik nehéz és fáradságos munkájában támogatásukat tőle sohasem vonták meg. Növendékeinek száma ez évben 33 volt, ezekből kimaradt 1. Anyanyelvre nézve magyar volt 31, német 1 és szláv 1.

VEGYESEK.

Valódi ezüst ékszerek átványok czukordobozok, valamint francia angol és berndorfi alpacca (china ezüst) áruk eredeti gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznel Király-u. Hattyu épület.

Csarnok.

Tévedések vigjátéka.

Nem szokatlan história, a mit elmondandók vagyunk. Irtak már e czímen a multban, s valószínűleg írni fognak a jövőben is. A jelenben pedig hadd írjak én, hátha érdemes lesz olvasni.

Nagy-szalánczi Szalánczy Tamás hamarabb elvégezte a jogi tanfolyamot, mint a ki annak tanulmányozásából akar megélni és a birói vizsga elől haza jött krumplit ültetni. Más természetű embernek első gondja ilyenkor egy kedves kis csacsogó madarat: feleséget hozni az ősi dominumba, kinek puha kacsója majd letörli homlokáról a gazdasági gondok verejtékét. Szaláncy urnak azonban nem ilyen volt a természete. Ő jobbnak látta első sorban meggyökereztetni otthonában a váltógazdaságot, behozni a javított Vidats-ekéket s szimmetrikus szarvu tulkokkal töretni a rögtött hattól nyolcz czollnyi mélyen. Igaz, hogy mig mindezek megtörténtek, az idő, ez a mostoha dajka, az ördög szerűjét vakarta föl jó Szalánczy fejbubájára s akarva nem akarva észre kellett vennie, hogy a linek életében már 46-szor virágozott az árva-csalán: nem fiatal leányke többé.

Hát iszen jól van. Más ember is szokott eféle fölfedezésre jutni; de legalább nem teszi utána, hogy: „Itt az ideje megházasodni.“ Szaláncy ur utána tette s hangsúlyozni kívánom, hogy ebben állott fundamentális tévedése.

No de ne okozzuk még se egészen őt. Tudjuk ugyanis, hogy a szépség olyan hatalmas, melynek minden halandó hódolattal tartozik. Az endredi kasznár lánya pedig, kinek bájai elfeledtették Szaláncy ural, hogy hányszor virágozott az árva-csalán, tökéletes szépség volt. Éj-barna haj, csillagtűzű fekete szem, mogyo-

rónyi száj, alabástrom nyak, Phidiás vésőjét homályba borító termet: — mind olyan tulajdonságok, melyek Szaláncy urnál meglettebb embert is kihoznák sodrából.

Meglehet, hogy nem is lett volna a házasságból semmi, ha a szép Mariska szülei több, Szaláncy ur pedig kevesebb gondot fordít vala a váltó-gazdaságra. Így azonban létrejött az, mint annyi más érdekházasság, ha bár a szerelem rózsaszálanczának, mint a boldog házasságok posztulatumának csak egy szeme volt, az t. i., mely Szaláncy ur szívében kovácsolódott.

Hogy a kis menyecskének panasza ne legyen, Szaláncy ur az ősi fundust lehető modern stílusban átalakíttatá. Egészen takaros volt a kastélyszerű épület, körülölelve szálás nyárfá-erdő által melyből annak idején kakuk-szó és szarka-csörgés tájékoztatta a kis menyecskét sok sok okos dologról. Mert kérem, ezek az említett madarak nem olyan ostobák ám, mint a minőknek látszanak. Például a kakuk töle telhető szavahihetőséggel elmondá Mariskának: meddig él, meddig lesz még ily elhagyatott élete? . . . Hát „azt“ (alighanem Szaláncy urat) mikor hordja már el a fürgeteg? A szarka meg gyönyörűségesen bejelentette neki, ha vendég állt a házhoz. Ha „ő“ jött (ez az „ő“ bajosan lesz Szaláncy ur) akkor hangja hosszan elnyúlva csörgött, mint a szentiványi ének, ha pedig csak „valaki“ jött, akkor röviden és sebesen, allegro tempóban.

Szaláncy ur házassági élete az első két esztendőben ha nem is nagyon boldog, de türelhető volt. Ha szépen gondozott parókáját fejére illeszté, nem is tűnt föl oly szembeszökőleg a közte és felesége közt levő korkülönbség. Az a jó tulajdonsága pedig, hogy nem enyelgett folytonosan a feleségével, mint sok új házasságban szokott, határozott nyereség volt a gazdaságra nézve. Olyan szépen munkált szánóföld, olyan minta-kaszáló, oly czimeres igavonó állat messze vidéken nem találtatott, mint az övé. Jól tudta ő még Phaedrus meséiből, hogy leg többet lát a gazda szeme.

Hanem kis felesége sehogyse tudta ezt átlátni. Az ő fölfogása szerint a házasság is csak úgy ér valamit, ha ki van himezve a poézis aranyzállaival. Már pedig abban nem sok poézis volt, mikor Tamás fáradtan és porosan hazajött a mezőről s a helyett hogy szép kis feleségét édes csókkal, forró öleléssel üdvözölte volna, csak ennyit mondott nagy rekedten:

— Ehetném!

Síralmas állapot volt biz egy szerelemre termelt szép asszonyra nézve, de hát a gondviselés azért gondviselés, hogy könyörüljön az elhagyatottakon. Az elhanyagolt szép asszonyon is könyörült a gondviselés, odavezérelvén hozzá Aladárt, a délczeg szolgabíró.

Ez az Aladár szolgabíró híres ember volt abban a járásban. Nagyságos urnak hívták, mert ő még azokból az ős nemes négylovas familiákból származott, melyekről ország-világ tudja, hogy nagyságos titulustól alább nem licitálnak. Aladár ezen kívül föltűnően szép férfi és kitűnő költő is volt, mely utóbbi tulajdonságának fényes bizonyítékát adta akkor, midőn nagyapai örökségét, mintegy 100,000 frtocsát pár év alatt gyönyörűségesen kidobálta az ablakon.

Nohát — ezt a gavallért vezérelte a busongó szép asszonyhoz a könyörületes gondviselés.

Gondolom: egy nagyobb szabású foglászatról hajtott hazafelé Aladár, s az útnan első nyárfás kastély megpillantása önkéntelenül összekapcsolódott ama gondolattal, hogy jó lenne meglátogatni azt az elhagyatott tündért. Olyan 13 próbás világfinak, mint a nagyságos szolgabíró ur, mi sem volt könnyebb, mint ürügyet találni. A menyecske, mint napközben rendesen, most is egyedül volt. Mikor ez a deli férfi megjelent előtte: leánykori ábrándjait látta megtestesülni. Jól látta azt Aladár, hiszen csak a vak nem látta volna, milyen szépen gyúl ki a kis menyecske arcán a szerelem rózsá-pírja, szemeiben a boldogság mosolygó csillaga, midőn kölcsönösen megengedve és megígérve lett, hogy a látogatás nem lesz az utolsó s nem is lesz mindig ilyen rövid.

Szaláncy ur pedig nagy lelki nyugalommal hegyezte a zabot, ültette a takarmány-répát kiűnt a mezőn. Miatta ugyan csöröghetett a szarka eleget. Ő bizony, ha maga Ponczius Pilátus is a vendég, nem mulasztja el kedvéért a gazdasági teendőket.

Egyszer azután, mikor szokása szerint nagy éhesen hazajött a mezőről, abban a furcsa meglepetésben részesült, hogy aranyos galambja ki-repült a kalitból s még csak vacsorát se főzetett számára.

— Semmi részem nem volt a dologban, téns uram. Rég megmondtam én azt, hogy rossz vége lesz, mikor olyan gyönyörű virág szép gavallér udvarol az asszonyomnak. De hát ténsuram mindig azt mondta: ne ártsam magam a más dolgába. Ma aztán kirepültek szépen, fűthetjük a bottal a nyomukat.

Egy kissé szangvinikusabb ember most azt várná, hogy Szaláncy ur kardot, puskát ragadva utána rohanjon a hűtlennek és csabítójának. Ámde a ki ezt várná, nagyon félre ismerné az ő természetét. Mem volt az ő kezében más éles fegyver soha, mint a fehérvári bicsak és más töltött instrumentum, mint a selmeczi pipa. A békeség barátja vala ő, kinek „erős reménye volt az emberiség ama jövőjében“, midőn minden szűrő-vágó és lövő-fegyvert szántó-vassá kovácsolnak.

Mindössze is az okozott neki egy kis fejtörést, hogy miért ment el az ő felesége szó nélkül? Hiszen ha már éppen mehetnékje volt, hát jól van, de legalább megmondhatta volna: miért megy?

Megtudta ezt is hamarosan.

Felesége szobájába nyitva talált az asztalon egy levelet, melyben szép olvasható betűkkel írva ez állt:

Uram!

Ha ön azon vakondok osztályába tartozik, melyek éjjel-nappal a földet túrják, kár volt önnek megházasodni és mérgezni egy nő életét. Ne is kutassa, hová mentem. Én megtaláltam boldogságomat, önnek is meghagyom a magáét: ökreit és bivalyait. Adieu.

Mari.

— No lám, azt nem is tudtam, hogy ilyen éles nyelve van az én kis feleségemnek. Azaz hohó, talán már nem is feleségem. Még engem a vakondok osztályába sorakoztatni! Pedig engem ugye, ki nem állhatom azokat az állatokat: mind föltúrják a rétetet. Azt írja: ne is kutassam, hová ment. No iszen, van is eszemben. Megvallom, nagyot tévedtem, mikor ezt az asszonyt házamhoz hoztam; de hát azt mondják: mindeneket megpróbáljatok. Szép töle, hogy meghagyja ökreimet és bivalyaimat. Hej, édes szép asszony, azokat már nem is szeretném, ha elvitted volna. Itt a küszöbön a tenyészmарha kiállítás; tudom, Znamenák Gyuszinak nem lesznek olyan czimeres tulkai, mint nekem. Szép asszonykám: mind a vizig szárazon.

Ebből a rövid bucsuzóból láthatjuk, hogy nem volt Tamás urnak emberölő természete. Később is, mikor szóba hozták előtte ezt a furfangos megasszonytalanítást, bűnbánó képpel csak ennyit mondott: „Nagy tévedés volt tőlem, beismerem; de istennek hála, — túlvagyok rajta szerencsésen“. — Aztán elkezdett hízni szörnyen. Mikor a küszöbön álló gazdasági kiállítás eljött, csakugyan legyűrte Znamenák Gyuszt, mert az ő hizott tulkai éppen 50 kilóval voltak súlyosabbak. Sőt a gonosz nyelvek azt is rebesgették, hogy kis hija volt, hogy őt magát is mázsára nem hajtották.

* * *

Hát a szép Mari? . . .

Édes jó Istenem, hiszen egy szépasszony-nak sohasem kell félni addig, míg csókjára les a sóvárgó férfi ajak. Aladártól Belához, Belától Leventéhez s azután meg ki tudja még hová mind addig, míg a szemtűze ki nem alszik, az arcz rózsája le nem virul. Hanem azután, mikor a szépség mint röpke szellő tovaszáll? . . . No, ezt már én ki sem akarom mondani, mert nagyon szomorú!

Katona Ferencz.

Közgazdaság.

A keresk.- és iparkamara évi jelentéséből.

A borkereskedés mult évi viszonyairól Taussig Zsigmond pécsi borkereskedő czég a következőket írja:

Az elmúlt 1892. év Magyarország borkereskedelmének utolsó évtizedében egyike a legjelentőségtebb éveknél. A vámsorompók először lettek megnyitva szövetségesünk Olasz-

ország előnyére, a mennyiben az általános vámtarifa 100 kgr. után 20 frtról 3 frt 20 kr-ra szállítottatott le. A borkereskedelem ezen eseményt már hónapokkal azelőtt általános lehangoltsággal fogadta; a vásárlási kedv megszűnt, és a drágán beszerzett készleteken mindenki túladni igyekezett. Ezen törekvést a termelők csekély készlete nagyban elősegítette. A termelők az 1891. év őszén — a tulságos magas árak, melyekkel az évad gyenge minőségű borai fizetve lettek — nagyon elkényeztetten. Azon erős meggyőződésben éltek, hogy a meglevő csekély készlet csak áremelkedést — de semmi körülmények között árcsökkenést — eredményezhet, míg a borkereskedelem a helyzet helyes felismerése mellett eléggé elővigyázó volt és tudta, hogy a mesterséges vámsorompó által elesigázott áraknak határozott hanyatlása fog bekövetkezni annak lerombolása után. A termelők passiv magatartása a borkereskedelem előnyére volt, a mennyiben a fogyasztók egész szükségletüket a kereskedőnél fedezték, és ennek következtében a forgalom nagy arányokat öltött. Anyagilag azonban az eredmény kevésbé volt öröndetes, mert az eladási árak a bevásárlási árak mögött maradtak s így az eladás csak veszteségekkel volt eszközölhető. Ha ilyen körülmények között előnyről egyáltalában szó lehet, akkor az abban áll, hogy csekélyértékű termésünket egyáltalában és aránylag csekély veszteség mellett adhattuk tovább, gyenge borunk állományát pedig jelentékeny mennyiséggel csökkenthettük, mert abban valamennyien egyetértünk, hogy úgy a 91 es valamint a 92 es termés még a jó bor legcsekélyebb követelményének sem felelt meg. Megyénk vörösbortípusainak nagyon rossz termése volt; a szőlőfűrt fejlődése a tavaszi idényben teljesen kielégítő eredménnyel kecsegtetett, Villány és környékén pedig nagyon gazdag szüretre volt kilátás. Ezen remény azonban többször ismétlődő erős jégverések által teljesen meg lett semmisítve, és a legtöbb esetben még a tőkék sem voltak megmenthetők. A fehérbortermés kilátásai kevésbé előnyösen alakultak; oly vidéken, ahol különösen fehér bort termelnek, a rohamosan terjedő phylloxera oly erős pusztításokat vitt véghez, hogy a szőlőtelepek fele sem volt termőképes. Ezen körülmény már maga is csak fél termés kilátásait nyújthatta. A phylloxeramentes területeken és telepeken a szőlőfűrt-képzés középszerű volt. A gyakori jégverések itt is tetemes kárt okoztak, azonban az előbb említetteknel sokkal nagyobb kárt okozott a peronospora pusztítása. A peronospora viticola ez idő szerint bortermelésünk legveszedelmesebb ellensége; a mily könnyű annak legyőzése oly kevés hajlamuk van termelőinknek vele megküzdeni; pedig e küzdelem bizonyára eredményel jár. Azok, kik tőkéiket racionálisan azurinnal vagy rézgálic-oldattal permetezték, valóban kitűnő eredményt tudtak felmutatni, jó közép- és jó minőségű volt a permetezés eredménye; ellenben amazok, kik szőlőiket nem permetezték, úgy minőségileg, mint mennyiségileg határozott rossz termést kaptak. A termelők indolenciáján minden jóakaratu tanács hajtörést szenvedett. Ezen télenességgel nem érhetjük be, és felkérjük a magas kormányt, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel hasson oda, hogy a peronospora legyőzése általánosan kötelezővé tétessék, mert ellenkező esetben előbb-utóbb teljesen elveszítjük jelentőségünket mint bortermelő ország.

Ha más államok — nevezetesen Svájc — a peronospora legyőzését állami uton kötelezővé tehetnék és azon szőlőket, melyek tulajdonosai vonakodtak tőkéiket fecskendezni, az illetők költségére hivatalos közegek által befecskendeztetnék, akkor szőlőink fentartása érdekében hasonló eszközökhöz kell nyulnunk, hogy termelőinket oktassuk, minő eredményeket lehet ezáltal elérni.

A phylloxera által elpusztított szőlőink helyreállítása érdekében eddig tett intézkedéseket nem tartom elegendőnek. A rendelkezésre álló eszközök úgy az államot mint a társadalmat illetőleg nem állnak arányban a vész nagyságával. Szőlőink ujjaalkotása a kormánynak az eddiginél nagyobb mérvű tevékenységét követeli meg.

Az ujonnan létesített szőlők adómentessége nagyon csekély hatással van a legtöbb esetben korlátolt felfogású tulajdonosra, s ettől nagyon kevés eredményt várok. Manapság a megtámadott és tönkrement szőlőket csak a jobb módúak

képesek ujjaalkotni és e műveletnél is inkább a hazafiság mint a befektetett tőke előnyös értékesítéséről lehet szó. A szegényebb sorsu, a középosztály és a hivatásszerű szőlőbirtokosért eddig kevés történt és épen ez az osztály az, amelynek léte kérdésessé vált; épen ezt az osztályt kell a legerőteljesebben támogatni, és azt az utat megmutatni, amelyen eredménnyel haladhat előre. Pécs városa e tekintetben jó példát mutatott. Évekkel ezelőtt felismerte a helyzet komolyságát és ebből kifolyólag egy amerikai szőlőtelepet létesített, ezen egy szak-képzett szőlőkezelőt alkalmazott, oktató szőlőszeti előadásokat rendezett és most is azon van, hogy vinczellérképző-iskolát létesítsen. A magas kormány bizonyára nem fogja városunktól megvonni azon eszközöket, melyek rendelkezésére állanak és ezáltal ezen ügyet egy hatalmas lépéssel előmozdítani segíti. A pécsi amerikai szőlőtelep már eddig is eredménnyel járt; nagyon közel állunk a célhoz, midőn a befektetett tőke gazdag gyümölcsöket fog hozni. Különben az ilyen intézmény jövedelmezősége másodrendű tényező; a fődolog az, hogy tulajdonképeni célját, a szőlők ujjaalkotását minél gyorsabban elérje.

A borok árconstellációja az 1892. évben a következő volt: a nevezett év minőségileg gyenge és a peronospora által megtámadott új borai igen magas árakon keltek. A legsilányabb minőségűek a termelőnél 20 frttal és még drágábban fizetettek. Csakis a csekély és a szükséglet követelményeinek meg nem felelő készletek, valamint semmi kilátás idegen borok behozatalára, ama tényezők, melyekkel ezen túl magas árak indokolhatók voltak. Bár Dalmátia és az adriai partvidék jó szüretnek örvendettek, ezek termékeinek olcsó árai hazai termékünk árára befolyással nem voltak; mert ezen tartományok nagyobbára izlésünknek meg nem felelő vörösborkokat termelnek. Hóni fogyasztásunk könnyű fehér- és schillerborkokban összpontosul, — azokat nehéz délvidéki borok nem helyettesítik. Minthogy azonban termékünknek vegyítése dalmát és partvidéki fehér- és schillerborkokkal előnyösnek bizonyult, árban ezek is lényegesen emelkedtek úgy, hogy végre literenkint 24 krral fizetettek és csakhamar összevárolhattak. Jó hon vörösborkok magas árakon keltek, nevezetesen Villányon 30—40 krnyi árak értek el, míg a fehér borok ára 25—40 kr. között váltakozott, — értve mindig első kézből való vételt.

Mihelyt azonban az olasz borbehozatali vám folytán az olasz borok első mintái piacunkon megjelentek, honi borok bevásárlása teljesen megszűnt; az árak literenkint 5—8 krral estek, és még így nehezen voltak értékesíthetők. A 92-es termékért már csak 10—12 krt fizettünk, de még ennyit sem értek. Míg 91-es termésű boraink átlagos szesztartalma 8°/_o volt, addig a 92-es termés már csak 5°/_o-os átlagos szesztartalmat mutathatott fel és átható peronospora izzal volt fertőztetve.

Ily körülmények között honi borkereskedelmünk figyelme joggal Dalmátia és Olaszhon termékeire irányult. Gazdag bortermésnek örvendett Dalmátia 92-ben is, habár minőségileg az előző év terméke mögött maradt és számos esetben hajlandóságot mutat az eczetesedéshez. A bevásárlásra buzdítólag hatottak a vörös borok olcsó árai, melyek 8—15 kr. között váltakoztak. Siller és fehér borok ismét jó árakon 12—18 krig keltek. Gazdag bortermése volt még a múlt évadban Tirolnak, mely tartomány ép oly jó, mint olcsó terméket a legjobb sikerrel hozott piacra. Kétségtelenül azonban olasz borok uralták a helyzetet; 91-es olasz borok kiváló minőségűek voltak, 13—15°/_o szesztartalom és annak megfelelő kivonattartalommal, 8—12 kr. között váltakozó árakkal — vám nélkül — Fiume vagy Triesztbe szállítva; hozzáadva ehhez a vámot és szállítási költségeket, melyek legfeljebb 7 krra tehetők kgrammonként, úgy e borok ideállítva 15—19 krba kerülnek. Az élénk kereslet olasz borok után, valamint borkereskedelmünknek nagy vásárlási kedve rohamos áremelkedést vontak maguk után. Fehér borok átlag 4 krral emelkedtek kgrammonként, míg vörösborkoknál inkább árcsökkenés mint emelkedés volt észlelhető. Utóbbiak 6—10 krig Fiume vagy Triesztbe szállítva kínáltattak, azonban így sem keltek.

A behozatal jobbára fehérborokra szorult; izlésünknek megfelelő sillerborkokat Olaszhon nem termel, és minthogy ezen borfaj a munkáknép borkonfogyasztásának fő részét képezi, előle-

gesen ezen szükségleti cikknek megfelelő helyettesítőt még nem találtunk. Olaszhon 92-es bortermése úgy minőségileg mint mennyiségileg a 91-es termés mögött maradt és csakis Magyarhon deklarált rossz termésének tulajdonítható, hogy a 92-es borokon — dacára silányabb és ketes minőségének — jobb árakon adhat túl a 91-eseknél.

Az olasz borok minőségileg általában véve jelesek, a magyar fogyasztók izlésének azonban meg nem felelnek és nagy kétélyeim vannak aziránt, hogy bár idővel is bizonyos kedveltségnek fognak-e örvendhetni. Ha minőségileg rossz, avagy középtermése lesz Magyarhonnak, gyenge szesz és kivonattartalmu borainknak keverési célokra jó szolgálatokat fog tenni, és legalább a borkonfogyasztást lehetővé teszi, a mi annyival inkább előnyös, mert ama túlzott árkövetelések, melyeket termelőink rossz termékükért támasztottak, borkonfogyasztásunkra sújtóan hatottak és fogyasztóinkat a sör és szeszkonfogyasztásra indítottak.

Borkereskedelmünknek a vámsorompók megnyitásával kétségbeejtő viszonyokkal kellett megküzdenie; nekünk drága és rossz boraink voltak és minthogy Olaszhon olcsó és jeles borok felett rendelkezett, ezen kedvezőtlen viszonyok a behozatalt előmozdították. Csakis ezen körülménynek tulajdoníthatók ama kitűnő eredmények, melyeket Olaszhon az osztrák és magyar monarchiába való kivitelnél elért; mert a behozatal jelentékenyen csökkeni fog, mihelyt a termelési viszonyok nálunk csak némileg javulni fognak. Megbízhatónak az olasz borkereskedelem nem bizonyult; számos esetben a mintáknak meg nem felelő minőség szállított és csakis a tartós árcsökkenésnek köszönheti az olasz borkereskedelem, hogy kevés óvással találkozott.

(Folytatása köv.)

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1893. évi július hó 15-én tartott határozatról.

Az árak métermázsanként számítottak.

	őszi	tavaszi	uj
Bor	7	20	7
Készlet	6	20	6
Bor	6	20	6
Bor	5	50	5
Zab	7	50	7
Repeze	—	—	—
Bukkony	—	—	—
Kukoricza	5	60	5
Széna	3	20	3
Szalma	2	—	—

Kínlat: közép (mintegy 140 gabona kosm volt a piacon.)

NYILT-TÉR.)*

Van szerencsém tudatni a t. cz. jogkereső közönséggel, hogy

ügyvédi irodámat

Pécsen apáczá-utca 17-ik szám alatt megnyitottam.

Dr. Egry Dezső

köz- és váltó-ügyvéd.

*) Ezen rovat alatt megjelentek nem vállal felelősséget A szerk.

Tekintetes Nédler Lajos ügyvédjelölt úrnak Pécsen.

A „Pécsi Napló“ f. é. 161-ik számában megjelent: „Ugorka és kolera saison“ című közleményben foglalt — véleményed szerint reádvonathozó — sértő kifejezésekért részedre elégtételt szerezni általad megbízatván, f. hó 16-án megjelentünk tek. Várady Ferencz úrnál, mint nevezett lap felelős szerkesztőjénél, ki is kérdéskünkre kijelentette, hogy a sértő kifejezéseket tartalmazó közlemény tudta és beleegyezése nélkül került a lapba, az nem tőle ered és érte a felelősséget el nem vállalja, egyszersmind ígéretet tett, hogy értésünkre fogja adni: kit terhel a felelősség ígéretéhez képest közölte velünk, hogy a felelősség Kéry Gyula urat, a „Pécsi Napló“ segéd-szerkesztőjét terheli. Ezek után még az nap felkerestük Kéry Gyula urat, a ki kérdésünkre kijelentette, hogy a közlemény szerzőjét meg nem nevezi, de a közleményben foglaltakért a felelősséget elvállalja, azonban részedre mindennemű lovasias elégtétel adást megtagad.

Midőn eljárásunk eredményéről ez uton értesítünk, részünkről az ügyet befejezettnek tartjuk.

Pécsen, 1893. július hó 16-án.

Parragh Antal
ügyvédjelölt.

dr. Rásky József.

(Megbizottaim) alatti levele után.)

Határozott tudomásom lévén, hogy a „Pécsi Napló“ f. é. július 15-iki számában megjelent, személyemet ok nélkül sértegető cikket — személyes bosszúból — Kéry Gyula írta, s miután nevezett lap mai számában megjelent szerkesztői izenetet sem alaki, sem tartalmi tekintetből elégtételnek el nem fogadhatom, őt a fentiek alapján olyan embernek tartom, a ki csak sérteni tud, de sértegetéseit elégtételt adni erkölcsi bátorsága nincsen.

Pécsen, 1893. évi július 18-án.

Nédler Lajos
ügyvédjelölt.

Laptulajdonos: NAGY FERENCZ.
Felelős szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Asztalos János ügyvéd

eladja

Mária-utczai 4. számú házat, közelben lévő nyaralóját (szöllejét), lovait és kocsijait.

Sörtelepeket

kíván felállítani délmagyarország legnagyobb és legrégebb versenyképes sörfőződéje magyarhon mind a városában. Jégverem és megfelelő biztosíték megkivántatik.

Szives ajánlatok Dratsay Lajos
Arad, czimzendők.

A t. cz. gazda-közönség

figyelmébe ajánljuk a

**szeszgyári- hizlalo- istállóinkban
termelt**

legén szárított

természetes istálló-trágyátmint a **legolcsóbb, legbiztosabb és a
legrégibb trágya-anyagot,**mely nálunk akár tözegekben (tégla nagyságu
darabokban), akár zuzott állapotban, bármily
mennyiségben kapható.Árjegyzékkel és mindennemű felvilágosítással kész-
ségesen szolgálunk.Megrendeléseket haladék nélkül, pon-
tosan teljesítünk.**Neuman Testvérek****Aradon,**szesz- és sajtoló-élesztő-gyár- szeszfi-
nomító- és gőzmalom.

A Frigyes gyalogsági laktanya es. és kir. parancsnoksága Pécsen.

Ajánlati hirdetmény.A 4. hadtestparancsnokság folyó évi június hó 24-én kelt 4093. számú rendelete folytán
a pécsi Frigyes kaszánya ügyeleti szobájában **folyó évi július hó 31-én délelőtt 11
órákor** írásbeli biztosítási tárgyalás tartatik, a fenti laktanya**markotányos és szatócs üzletére**

vonatkozólag, melyre a vállalkozni szándékozók meghívotnak.

A tárgyalási és szerződési feltételek valamint a segédokmányok és ajánlati példányok az
52. gyalogezred 3. zászlóaljának, segédtszti irodájában (Siklósi országút 20 szám) naponta 2—5
óraig megtekinthetők és a pályázni szándékozótól aláírandók. A lefizetendő foglaló az ajánlati
összeg 5% állapittatik meg, a letéteményezett bántpénz nyugtája a pécsi es. és kir. hadmérnök-
kari igazgatóságnál az ajánlathoz melléklendő. A bérlő által letéteményezett biztosíték a foglaló
kétszeres összegét teszi ki.Minden ajánlati iraton az ajánlkozónak nyilatkoznia kell, hogy az előtte ismeretes és
általa aláírt feltételeknek magát aláveti.Ajánlatok, melyek a tárgyalási és szerződési feltételeknek nem felelnek meg ugyszintén
utólagosan vagy sürgönyileg beküldött ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.Azon vállalkozók kik a laktanya parancsnoksága előtt, előző vállalatokból még nem is-
merősök, ajánlati irataihoz egy a községi előljáróság, vagy a kereskedelmi és iparkamara által
jóhitelisége és bizalomra méltó volta felett kiállított bizonyítványt csatoljanak.

Pécsen, 1893. július hó 14-én.

A cs. és kir. laktanya parancsnokságától.**TAIZS JÓZSEF**nyomtatvány-raktárában és írószer-keres-
kedésében kapható:*Az ev. ref. lelkészi hivatalok részére a zsinat által ki-
bocsájtott mintának megfelelő***keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvek
és a hozzá tartozó kivonatok.***Baranyavármegye***vásári szabályrendelete és a korecsmai zárórára
vonatkozó szabályrendelet.****Kivonat a közs. képviselő testületnek a közutak
megállapítása tárgyában tartott ülés jegyzőkönyvéből stb.***Továbbá a világhírű Leonhardi félé anthracen, fekete okmány,
gallus, piros, kék és zöldszerű stb. tinták. Kitűnő és olcsó pe-
csétviaszok, ostyák, író és levélpapírok, író tollak, tinta- és porzó-
tartók stb. stb.***nagy választékban és olcsó árakon.**

Idény május—október.
A cs. k. szab. déli vaspálya állomáshelye.

Daruvári ásványfürdő Szlavoniában.

Intéző fürdőorvos: **Dr. Degré Vilmos** Bécsből.

Bebizonyult gyógyhatás női betegségeknél, mint: magtalanság, sápkór, fehér-folyás, tisztulási zavarok, exsudat és hólyag fájdalmaival, továbbá köszvény, csúsz és idegbajok ellen.

Ujonnán berendezett

hidegvíz-gyógyintézet izzasztó-kabinokkal,

gräfenbergi mód szerinti bepólyázás. Villamos fürdők. Meleg és hideg zuhanyok. Massage svéd gyógy mód szerint. Inhalatio kamara stb. stb.

Daruvári fürdő a 830 méter magas szlavonai középhegység alján fekszik, pompás parkokkal és fedett sétahelyiségekkel. Csinos társalgóteremmel és zenekarral, olvasóteremmel, melyben minden jelentékeny hirlap stb. stb. található. A lakások és fürdők a jelen kor minden igényeinek megfelelőleg vannak berendezve. Árak jutányosak.

Felvilágosítást ad a fürdőigazgatóság Daruvári fürdőben.

Utánnymot nem díjaztatik.

Miután a **villamvilágítás** tárgyában Pécs sz. kir. város és cégünk között kötött engedély-szerződés a Nagymélt. Minisztérium által jóváhagyatott, és most már a városi képviselőtestület közgyűlése által is véglegesen elfogadtatott, késedelem nélkül megteendjük a szükséges intézkedéseket

a tervezett központi villamtelep

gyors létesítése érdekében, hogy mihamarább azon helyzetben legyünk, miszerint a t. cz. fogyasztóknak villamos áramot szolgáltatassunk.

Az erre vonatkozó ügyek elintézése céljából Pécsen legközelebb irodát fogunk berendezni, melynek megnyitására lesz szerencsénk a t. cz. közönséget annak idején értesíteni.

Ganz és Társa

Vasöntő- és Gépgyár Részvénytársulat Budán.

A baranva-mágocsi

állami agyagipariskolában

mely három évi tanfolyammal bir, a **felvételek augusztus hó 1-ig** tartanak. IV elemi iskolát végzett 12 éves tanulók jelentkezhetnek.

Az igazgatóság.

Egy alig használt **150 frtos** kitűnő

harisnya-kötőgép

75 frtért eladó. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak

csakis valódi a feltalálótól:
LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-
csász. kir. osztr.
36089. szám.

jegygyel
magy. kir. szab.
48274. szám.

Író-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta korom-
Világposta-tenta fekete

Legjobb író-tenta a könyvvezetéshez, határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló-tenták:

Anthracen-másoló
Alizarin író és másoló

Kitűnően másolódnak; egyszerű, mind könyvelésre is ajánlatosak.

Encre violette noire communicative
Violette kettős-másoló
Fekete világposta másoló

Egyetlen tenták keres. levelezésre, melyekről hónapok múlva tiszta másolatok készíthetők

Non plus ultra-másoló 4—6 másolatot ad. Fontos bankoknak, biztosítókintézeteknek és tengerentúli levelezésre.

Színes-tenták autográfia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnöknek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszebb írógép festékek; féhérmű jegyzés-festék, folyékony enyv- és gummi, hieny, fényenyv, Eau de Labarraque tentafoltok eltávolítására papírról és fehérneműről. Pecsétviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerszerkeskedésben kaphatók.

Legjobb védőszer járványos betegségek ellen!

Olcsó árak.

Leírások ingyen.

Főraktár: Budapesten, V., Lipót-körut 21 a.

Igazgatóság: Radein-fürdőben (Styria).

Előmozdítja az emésztést.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS,

MAGYAR SELTERS

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jetelelte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzések**nél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **dr. Korányi**, **dr. Gebhardt**, **dr. Navratil**, **dr. Poór**, **dr. Kétly**, **dr. Barbás**; Bécsben: **dr. Bamberger**, **dr. Duschek**, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.